06/09/2021

Ναυπάκτου Ιερόθεος: Ποικιλόμορφες πανδημίες

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου

Του Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιεροθέου

Τό νά ἀσχολεῖται κανείς μέ ἔντονα ποιμαντικά καί κοι-νωνικά ζητήματα εἶναι, κατά κάποιο τρόπο, ριψοκίνδυνο. Εἶναι προτιμότερο νά μήν ἀγγίζη κανείς τέτοια ζητήματα καί νά ἀσχο-λεῖται ἁπλῶς μέ ἀδιάφορα θέματα, ἀλλά, τελικά, καί αὐτό εἶναι ἀτελέσφορο.

Ὡς ὑπεύθυνος ἐκκλησιαστικός ποιμένας χρειάζεται νά λαμ-βάνω ἀποφάσεις καί νά διατυπώνω τίς σκέψεις μου, γιά διά-φορα κρίσιμα ζητήματα γιά νά ἐνη-μερώνω τούς Χριστιανούς. Ἄν εἶναι κανείς ἀσκητής στήν ἔρημο τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἴσως δέν χρειαζόταν νά κάνη παρεμβάσεις, ἀλλά νά λέη τόν λόγο σέ αὐτούς πού τόν ἐρωτοῦν, κατά τό «εἶπε Γέρων». Ὅμως, ἡ ποιμαντική διακονία ἔχει ὑποχρεώσεις καί καθήκοντα ἔναντι τῶν Χρι-στιανῶν πού ποιμαίνονται.

Ἔτσι, πρίν λίγο καιρό ἔγραψα μιά Ἐγκύκλιο γιά τούς Κληρικούς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μου, γιά νά μή ὑπάρξουν σοβαρά κρούσματα μεταξύ τῶν Ἱερέων, καί νά μή ἐπεκταθῆ τό «κακό» αὐτό στό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας καί οἱ Χριστιανοί νά

ἀποδώσουν τήν διάδοση τῆς νόσου στούς Κληρικούς. Ὅσοι ἀσχολοῦνται μέ τό κοινωνικό καί ἐκκλησιαστικό ἔργο πρέπει νά λαμβάνουν τά μέτρα τους. Θά ἦταν παράλογο οἱ Ἰατροί στά Νοσοκομεῖα νά κάνουν ἐγχειρήσεις ἤ ἄλλες θεραπεῖες καί νά μή λαμβάνουν τά ἀπαραίτητα προφυλα-κτι-κά μέτρα.

Ὅμως, κάθε λόγος ἔχει καί τόν ἀντίλογο, κατά τό λόγιο «λόγῳ παλαίει πᾶς λόγος», ἀφοῦ οἱ ἄν-θρω-ποι ἔχουν διάφορες ἀπόψεις τίς ὁποῖες ἐπενδύουν μέ θεο-λογικά ἤ παραθεολογικά, ἐπιστημονικά ἤ παραεπι-στη-μονικά ἐπιχειρήματα. Ἔτσι, ἐγράφη-σαν διάφορα κείμενα, ἄλλα μέ σεβα-σμό καί ἄλλα μέ ἀπρεπῆ ὑβριστικό τρόπο καί λόγο, γιά νά φανερωθῆ καί ἡ ὕπαρξη τοῦ παρανοϊοῦ, μαζί μέ τόν κορωνοϊό.

Δέν θέλησα νά ἀπαντήσω σέ καθένα ἀπό αὐτά ξεχωριστά, ἄν καί δέν ἦταν δυσχερές, γιατί σέ μιά τέτοια περίπτωση δέν θά ἔκανα κανένα ἄλλο ἔργο, ἀλλά καί γιατί, τό κυριότερο, στά θέματα καί στά ἐρωτήματα πού θέτουν, οἱ ἀπαν-τήσεις βρί-σκονται μέσα στό ἴδιο τό κείμενο πού κρίνουν καί δέν θέ-λησαν νά δοῦν! Εἶναι καί αὐτό ἕνα πρόβλημα τῆς ἐποχῆς μας, πού κάποιοι ἐρωτοῦν γιά θέματα πού ἔχουν ἤδη ἀπαντηθῆ στό κείμενο πού ὑποτίθεται ὅτι ἔχουν διαβάσει καί κρίνουν!! Πρόκειται περί πνευματικῆς ἀσθένειας καί αὐτό συνιστᾶ τήν ὕπαρξη ποικιλόμορφων πανδημιῶν, ἀκόμη καί μέσα στόν ἱερό θεσμό τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει μέ τό κείμενό μου αὐτό δίνω κάποιες ἐπε-ξη-γήσεις πού ἀφοροῦν τήν Ἐγκύκλιο γιά τόν τρόπο ἀντιμε-τωπίσεως τοῦ κορωνοϊοῦ καί τῆς ἀσθένειας πού προκαλεῖται ἀπό αὐτήν, ἡ ὁποία δέν εἶναι «μιά ἁπλῆ γριππούλα»!

1. Ὡς Μητροπολίτης τῆς Ἐκκλησίας στηρίζομαι στίς ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, γιατί δέν μπορῶ νά ἀποστασιοποιηθῶ ἀπό αὐτήν, γιατί διαφορε-τικά θά ἤμουν παραβάτης τῶν ὑποσχέ-σεων πού ἔδωσα.

Ὅλοι οἱ Ἐπίσκοποι πρίν τήν χειροτονία μας εἰς Ἐπίσκοπον δώσαμε ὑπόσχεση ὅτι θά ὑπακούουμε στήν Ἐκκλησία: «Πείσομαι δέ ἐσαεί καί προθύμως ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς καί τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ὡς ἀνωτάτῃ ἐκκλησιαστικῇ ἀρχῇ». Καί πρίν ἀναλάβουμε τήν διοίκηση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως δώσαμε τήν διαβεβαίωση ὅτι θά φυλάττουμε τούς νόμους τοῦ Κράτους.

Ἐννοεῖται ὅτι ἄν θεωρήσουμε ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος ὑπερβαίνει τήν ἁρμο-διότητά της σέ μιά ἀπόφασή της ἔχουμε τό δικαίωμα καί τήν ὑποχρέωση νά ἀπευθυνθοῦμε στήν Ἱερά Σύνοδο καί νά δια-τυπώσουμε τήν ἄποψή μας μέ θεολογικά καί ἐκκλησιαστικά ἐπιχειρήματα, ἐκκλησιαστικό ἦθος καί φρόνημα καί νά ἀναμένουμε τήν ἀπάντησή της.

Συνιστᾶ ἄηθες ἦθος καί σοβαρή ἀπρέπεια κυρίως γιά ἐμᾶς τούς Κληρικούς νά

σχολιάζουμε καί νά ἐπικρίνουμε δημοσίως τίς ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, γιατί ἐκτός τῶν ἄλλων, γινόμαστε αἴτιοι ἐκκλησιαστικοῦ σχίσματος.

Τό ἐπιχείρημα τοῦ διχασμοῦ, ὅτι, δηλαδή, ἡ Ἱερά Σύνοδος μέ τίς ἀποφάσεις τίς ὁποῖες λαμβάνει διχάζει τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἐπιπόλαιο. Μέ αὐτό θεωρεῖται ὅτι ὅσοι ἐπικαλοῦν-ται τίς ἀποφάσεις τῶν Συνοδικῶν Ὀργάνων, καί τῶν Παγκόσμιων Ὀργανισμῶν Ὑγείας, καί ἄλλων Παγκόσμιων Κέν-τρων διχάζουν τόν λαό, ἐνῶ ὅσοι ἀντιδροῦν σέ τέτοιες ἀποφάσεις ἀγωνίζονται γιά τήν ἑνότητα τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς κοινωνίας!!

Θά ἀναφερθῶ σέ αὐτό πιό κάτω, ἀλλά διχάζουν τόν λαό ὅσοι δέν δέχονται στήν πράξη τόν ἱερό θεσμό τῆς Ἐκκλησίας ἐν ὀνόματι τοῦ ὑποτιθέμενου χαρίσματός τους. Μάλιστα ὅσοι ἐνεργοῦν μέ τήν μορφή τῶν «καπετανάτων» μέσα στήν Ἐκκλησία πρέπει νά μή ξεχνοῦν ὅτι ἀργά ἤ γρήγορα λειτουργεῖ ὁ ἀδήριτος «πνευματικός νόμος».

Νά θυμηθῶ τόν λόγο τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου: «Ἔγραψα τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ᾽ ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρεφὴς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς» (Γ΄ Ἰω. 9). Πολλοί φιλοπρωτεύοντες καί ἀλαζόνες ἔχουν ἀναπτυχθῆ στήν Ἐκκλησία. Δυστυχῶς!

2. Τί νά πῶ γιά τά ἐπιχειρήματα μερικῶν ὅτι καί οἱ Σύνοδοι κάνουν λάθη, καί ἀναφέρονται σέ «Ληστρικές» Συνόδους;

Βεβαίως, ὑπάρχουν Σύνοδοι πού κάνουν λάθη, καί αὐτό ὀφείλεται στά μέλη πού τίς συγκροτοῦν. Ἡ Σύνοδος εἶναι ἕνας χαρισματικός θεσμός, ὅπως φαίνεται στήν πρώτη Ἀποστολική Σύνοδο στά Ἱεροσόλυμα τό 48 μ.Χ., πού ἀποτελεῖτο ἀπό θεου-μένους-χαρισματούχους Ἀποστόλους, οἱ ὁποῖοι μετέ-χουν τῆς Πεν--τηκοστῆς. Ὅταν ὑπάρχουν Σύνοδοι στίς ὁποῖες δέν συμμε-τέχουν χαρισματοῦχοι, ἤ τά μέλη τους δέν ἀκολουθοῦν τούς θεουμένους, μπορεῖ νά κάνουν λάθη.

Τό θέμα, ὅμως, εἶναι τό ποιός κρίνει ἄν μιά Σύνοδος ὑπέ-πεσε σέ λάθη. Μπορεῖ ὁ καθένας, ὁ ἄγευστος τῆς ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὁ ὁποῖος μάλιστα σκέπτεται πολιτικά ἀντί γιά θεολογικά, νά ἀποφαίνεται ὡς Πάπας ὅτι ἡ Σύνοδος ἔκανε λάθος καί νά τήν κηρύττη αἱρετική;

Αὐτό γίνεται συνοδικά, ὅπως τό βλέπουμε σέ ὅλη τήν ἐκκλησιαστική ἱστορία. Ἀπό τήν Α΄ Οἰκουμενική Σύνοδο (325) μέχρι τήν Β΄ Οἰκουμενική Σύνοδο (381) πέρασαν 56 χρόνια μέ ἀγῶνες, συνεκλήθησαν περίπου 30 Σύνοδοι πού κατήρτισαν διάφορα «Σύμβολα» καί τελικά ἡ Β΄ Οἰκουμε-νική Σύνοδος καθόρισε τήν τελική μορφή τοῦ «Συμβόλου τῆς Πίστεως». Ἔπρεπε στήν συνέχεια νά ἔλθη ἡ Γ΄ Οἰκουμενική (431) γιά νά ἐπιβάλη τίς ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων Α΄ καί Β΄.

Ἐπειδή συνήθως γίνεται λόγος γιά «Ληστρικές» Συνόδους, πρέπει νά σημειωθῆ ὅτι τήν 1η Αὐγούστου 449 συνῆλθε στήν Ἔφεσο Σύνοδος γιά νά ἀναιρέση τήν ἀπόφαση τῆς Γ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου τό 431 μέ τό νά ἀθωώση τόν Εὐτυχῆ καί νά καταδικάση τόν Πατριάρχη Φλαβιανό. Αὐτή ἡ Σύνοδος ἔγινε μέσα σέ μιά ἀτμόσφαιρα βίας καί τρομοκρατίας καί γι' αὐτό ὀνομάσθηκε «Ληστρική».

Ὅμως, ὑπῆρξε κατακραυγή ἐναντίον τῆς Συνόδου αὐτῆς καί διατυπώθηκε γενικά αἴτημα νά ἀκυρωθοῦν οἱ ἀποφάσεις της ἀπό ἄλλη Σύνοδο. Ἔτσι, συνῆλθε Σύνοδος στήν Ρώμη ἀπό τόν Ρώμης Λέοντα τό 449 πού κατεδίκασε τήν «Ληστρική» Σύνοδο καί στήν Κωνσταντινούπολη ἀπό τόν Πατριάρχη Ἀνατόλιο τό 450 πού κατεδίκασε τόν Εὐτυχῆ καί τούς ὁμόφρονές του. Τελικά συνῆλθε ἡ Δ΄ Οἰκουμενική Σύνοδος τό 451 στήν Χαλκηδόνα πού ἀπεκατέστησε τά πράγματα καί δογμάτισε ἁπλανῶς.

Αὐτό σημαίνει ὅτι οἱ ἐσφαλμένες Συνοδικές ἀποφάσεις ἀναιροῦνται ἀπό ἄλλες Συνόδους. Φυσικά ὑπάρχουν ἀντιδράσεις σέ ἐσφαλμένες ἀποφάσεις, ἀλλά οἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται συνοδικῶς.

Ὅσοι εἶναι θεούμενοι γνωρίζουν καί τόν τρόπο γιά νά διορ-θώνουν μιά ἐσφαλμένη Συνοδική ἀπόφαση, καί μάλιστα σέ δογματικά θέματα. Αὐτό μᾶς τό ἔδειξε ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής, ὁ ὁποῖος γιά νά ἀνατρέψη ἐσφαλμένες ἀποφάσεις σέ κρίσιμα θεολογικά θέματα χρησιμο-ποίησε τήν ἴδια τήν δομή τῆς Ἐκκλησίας.

Μέ τήν σύμπραξη τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Σωφρο-νίου συγκροτήθηκε Σύνοδος πού κατεδίκασε τόν Μονοθελητισμό, καί στήν συνέ-χεια μέ τήν συνδρομή καί σύμπραξη τοῦ Πάπα Ρώμης Μαρτίνου καταδικά-σθηκε συνοδικά ὁ Μονοθελητισμός στό Λατερανό, ὅπως τό ἴδιο ἔγινε καί στήν Βόρεια Ἀφρική. Στήν συνέχεια ἡ ΣΤ΄ Οἰκουμενική Σύνοδος, πού βασίσθηκε στήν θεολογία τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ καί τοῦ Πατριάρ-χου Ἱεροσολύμων Σωφρονίου δογμάτισε θεοπνεύστως γιά τίς δύο θελήσεις στόν Χριστό καί κατεδίκασε τόν Μονοθε-λητισμό.

Ἀκόμη, πρέπει νά ξέρουμε ὅτι τίς ἀποφάσεις στήν Σύνοδο τῆς Φερράρας-Φλωρεντίας τό 1438/39 τίς ἔκρινε ὁ ἅγιος Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός καί ὁ λαός, ἀλλά ἔπρεπε νά καταδικασθοῦν καί συνοδικά, κάτι πού ἔγινε ἀπό τήν Σύνοδο τό 1484. Δέν μπορεῖ, δηλαδή, ὁ καθένας νά συμπε-ριφέρεται αὐταρχικά, αὐτόνομα, ἀντιεκκλησιαστικά, κατά τρόπο παπικό, οὔτε νά ἐπι-κα-λεῖται τήν ἀτομική του συνείδηση, παραθεωρώντας τήν ἐκκλη-σιαστική συνείδηση, ὅπως διατυπώνε-ται συνοδικά.

3. Στήν Ἐγκύκλιό μου χρησιμοποίησα λόγους τοῦ ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου

γιά τούς Χριστιανούς ἐκείνους, πολλῷ δέ μᾶλλον τούς Κληρικούς, οἱ ὁποῖοι σέ καιρό πανδημίας δέν λαμβάνουν τά ἀπαραίτητα μέτρα προφύλαξης τοῦ ἑαυτοῦ τους καί τῶν ἄλλων. Ὁ λόγος τοῦ ἁγίου Νικοδήμου εἶναι σαφέστατος. Φυσικά αὐτό ἰσχύει καί γιά ἄλλα ἁμαρτήματα στά ὁποῖα ὁ Πνευματικός θά ἐπιβάλη διάφορα μέτρα γιά τήν θεραπεία τῶν πνευματικά νοσούντων μελῶν.

Αὐτός εἶναι ὁ λόγος γιά τόν ὁποῖο στήν Παλαιά Διαθήκη προβλέπονται διατάξεις, σύμφωνα μέ τίς ὁποῖες ὅσοι ἦταν ἀσθενεῖς ἀπό τήν λέπρα ἔπρεπε νά ἀπομακρύνονται ὄχι μόνον ἀπό τήν λατρευτική ζωή στήν κοινή λατρεία, ἀλλά καί ἀπό τήν ἴδια τήν κοινωνία καί νά ζοῦν σέ ἐρημικές τοποθεσίες. Ὁ Χριστός θεράπευσε μερικούς λεπρούς, ἀλλά δέν ἀπήλλαξε τήν ἀνθρωπότητα ἀπό τήν λέπρα, πράγμα πού τό ἔκανε διά μέσου τῶν ἐπιστημόνων τῆς ἐποχῆς μας. Ποιός μπορεῖ νά ἀρνηθῆ αὐτήν τήν πραγμα-τι-κό-τητα;

Καί, βέβαια, οἱ λεπροί ἀπομακρύνονταν καί ἀπό τήν λα-τρεία τῶν Ἰουδαίων, ἀργότερα καί ἀπό τούς Ἱερούς Ναούς, κατά τήν περιγραφή τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, γιατί μποροῦσαν νά κολλήσουν τούς ἄλλους ἐκκλησιαζομένους. Ἄν ὁ ἄνθρωπος, καί μάλιστα οἱ ἅγιοι, πού εἶναι Ναός τοῦ ζῶντος Θεοῦ καί εἶναι μέλος τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, μολύνεται ἀπό ἀπό τόν κάθε ἰό, δέν θά μολυνθοῦν οἱ τοῖχοι, οἱ πέτρες καί τά δάπεδα τῶν Ἱερῶν Ναῶν; Ἀκριβῶς γι’ αὐτό καθαρίζουμε τούς Ἱερούς Ναούς.

Κάποιος φίλος μοῦ ὑπέδειξε μιά ἐντολή τοῦ Θεοῦ στήν Παλαιά Διαθήκη πού ἀφορᾶ τήν προστασία τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τήν μόλυνση τῆς ἀσθένειας τῆς λέπρας. Πρόκειται γιά τό δέκατο τρίτο κε-φάλαιο τοῦ Λευϊτι-κοῦ, στό ὁποῖο καταγράφεται ὁ τρόπος πού θά γίνεται ἡ διάγνωση τῆς λέπρας καί γιά τά μέτρα πού πρέπει νά λαμ-βάνονται ἀπό τήν κοινότητα γιά τήν προφύλαξη ἀπό τήν λέ-πρα, ὥστε νά μή μολυνθοῦν καί ἄλλοι, καί αὐτό ἦταν ἐντολή τοῦ Θεοῦ στόν Μωϋσῆ.

Στό κεφάλαιο αὐτό, λοιπόν, τοῦ Λευιτικοῦ γίνεται λόγος γιά διά-γνωση πού θά γίνεται ἀπό τούς Ἱερεῖς γιά τήν ἀπομόνωση τῶν λεπρῶν πού θά γίνεται γιά ἑπτά ἡμέρες καί ἄν χρειασθῆ γιά ἄλλες ἑπτά ἡμέρες (καραντίνα) καί πολλά ἄλλα. Μάλιστα, ὁ Ἴδιος ὁ Θεός καθορίζει τό νά προφυλάσσεται τό στόμα τοῦ λεπροῦ (κάτι σάν μάσκα), νά ὀνομάζεται ἀκάθαρτος ὁ λεπρός καί ὅσο χρόνο διαρκεῖ ἡ λέπρα πρέπει νά ζῆ μόνος του καί ἡ διατριβή του νά εἶναι ἔξω ἀπό τό στρατόπεδο.

Γράφεται: «Καί ὁ λεπρός ἐν ᾧ ἐστιν ἡ ἀφή (ἔχει λέπρα), τά ἱμάτια αὐτοῦ ἔστω παραλελυμένα καί ἡ κεφαλή αὐτοῦ ἀκά-λυπτος, καί περί τό στόμα αὐτοῦ περιβαλέσθω, (νά εἶναι σκεπασμένο), καί ἀκάθαρτος κε-κλήσεται· πάσας τάς ἡμέρας, ὅσας ἐάν ᾖ ἐπ᾽ αὐτόν ἡ ἀφή (ὅσο διαρκῆ ἡ λέπρα του), ἀκάθαρτος ὢν ἀκάθαρτος ἔσται, κεχωρι-σμένος καθήσεται, ἔξω τῆς παρεμβολῆς αὐτοῦ ἔσται ἡ

διατρι-βή» (Λευιτ. 13, 45-46).

Προφανῶς, δέν ἐπετρέπετο λεπρός νά παρευρίσκεται καί πλησίον τῆς Σκηνῆς τοῦ Μαρτυρίου στήν ὁποία κατέβαινε ἡ δόξα Κυρίου, δηλαδή ὁ Κύριος τῆς δόξης, ὁ Ἄσαρκος Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ! Καί, βέβαια, δέν ὑπῆρχαν τότε οἱ καινοφανεῖς καί κενοφανεῖς ἰδέες περί «θεοειδοῦς προσώπου».

4. Ὅσοι εἶναι ἐναντίον τῶν προφυλακτικῶν μέτρων γιά τήν ἀσθένεια πού προκαλεῖ ὁ κορωνοϊός καί ἐναντίον τοῦ ἐμβολίου ἐπικαλοῦνται διάφορες ἀπόψεις συγχρόνων θεου-μένων μοναχῶν, κυρίως τοῦ ἁγίου Παϊσίου, ὁ ὁποῖος δῆθεν εἶπε κάτι προφορικῶς ἤ ἀνευρίσκεται λόγος του στά ἤδη κυκλοφο-ροῦντα βιβλία, πού διαβάζονται μέ ἐπιλεκτικό τρόπο, ἐναντίον τῶν ἐμβολίων.

Κατ’ ἀρχήν ἐκφράζω τήν ἔντονη δυσφορία μου, γιατί μέ τέτοια σαθρά ἐπιχειρήματα φέρουν τούς ἁγίους σέ ἀντιπαράθεση μέ τόν θεσμό τῆς Ἐκκλησίας. Καί αὐτό γιατί οἱ ἅγιοι ὅσο ζοῦσαν σέβονταν τόν Συνοδικό θεσμό τῆς Ἐκκλησίας, ἀκόμη καί ὅταν ἔπρεπε νά ἀσκήσουν κάποια θεραπευτική κριτική, ἐκοιμήθηκαν ἐντός τῆς Ἐκκλησίας, καί ἡ ἴδια ἡ Ἐκκλησία πού ἀποφασίζει συνοδικά τούς ἐνέταξε στό ἁγιολόγιό της.

Οἱ ἅγιοι ἀνήκουν στήν Ἐκκλησία καί ὄχι σέ ἐπιμέρους «ὁμάδες» καί «ὁμαδοῦλες», ἀλλά δοξάζονται στήν Ἐκκλησία καί ἀπό τήν Ἐκκλησία. Ὁπότε εἶναι παράδοξο νά θέτη κανείς τόν ἅγιο Παΐσιο σέ ἀντιθετική θέση μέ τήν Ἐκκλησία, ἡ ὁποία εἶναι ἕνας χαρι-σματικός θεσμός.

Ἔπειτα, ἐπικαλοῦνται μερικοί τούς λόγους τοῦ ἁγίου Παϊ-σίου, τόν ὁποῖον δέν γνώρισαν προσωπικά ἤ τόν εἶδαν δυό-τρεῖς φορές στήν ζωή τους. Καί διερωτῶμαι: Πῶς μέ τίς ἐλάχιστες φορές πού τόν εἶδαν, κατάλαβαν τά πάντα, δηλαδή προφητεῖες, ἀντιθέσεις στήν ἐπιστήμη, στήν Ἐκκλησία κλπ., ἐνῶ ἄλλοι πού τόν γνώρισαν γιά πολλά χρόνια καί ἔχουν καλύτερη γνώση τῶν ὅσων ἔλεγε καί ἔπρατ-τε ὁ ἅγιος Παΐσιος δέν κατάλαβαν ἤ δέν ἄκουσαν τίποτε ἀπό ὅλα αὐτά;

Ἀναφέρομαι στόν Ἱερομόναχο π. Παΐσιο, τόν πνευματικό Πατέρα τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἱλαρίωνος στούς Προμάχους Ἀλμωπίας, πού ἦταν ἀπό τά πιό στενά πνευμα-τικά του παιδιά καί ὅμως ἔκανε τό ἐμβόλιο μαζί μέ τίς ἀδελφές τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Ὅπως, ἐπίσης, ἀναφέρομαι στίς μοναχές τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στήν Σουρωτή, οἱ ὁποῖες τόν εἶχαν γιά χρόνια Γέροντα καί στό Ἡσυ-χαστήριο αὐτό παραμένει ὁ τάφος του, καί οἱ ὁποῖες ἐμβολιά-στηκαν, προφανῶς γιατί γνώριζαν καλύτερα τήν σκέψη τοῦ ἁγίου Παϊσίου. Τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τόν π. Χριστόδουλο πού γνώρισε τόν ἅγιο Παΐσιο καί εἶναι ὁ πρῶτος βιογράφος του.

Θά μποροῦσα νά προσθέσω καί τήν δική μου μαρτυρία. Γνώριζα τόν ἅγιο Παΐσιο ἀπό τό ἔτος 1974 μέχρι τήν κοίμησή του, καί ἀπό τό ἔτος ἐκεῖνο πήγαινα στήν καλύβη του πολλές φορές τόν χρόνο γιά νά τόν συμβου-λεύομαι σέ θέματα προσω-πικά καί ἐκκλησιαστικά, καί κάθε φορά ἤμουν μαζί του πολλές ὧρες. Ποτέ δέν μοῦ εἶπε διάφορες προφητεῖες καί μάλιστα ἀναφερόμενες σέ γεωπολιτικά θέματα, ἀντίθετα μάλιστα μοῦ ἔλεγε ὅτι τό μεγα-λύτερο προφητικό χάρισμα εἶναι τό νά καταλάβη κανένας ποιός εἶναι ὁ δρόμος τῆς σωτηρίας του. Ποτέ δέν μοῦ εἶπε ἐπικριτικό λόγο ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν ἀποφάσεών της, ἀντίθετα, μάλι-στα, μοῦ συνιστοῦσε νά ἀγαπῶ τήν Ἐκκλησία καί νά μή ἀπομα-κρύνομαι ἀπό αὐτήν.

Καί φυσικά ποτέ δέν τόν ἐρώτησα γιά γεωπολιτικά, στρατηγι-κά καί ἐπιστημονικά θέματα, γιατί μέ ἐνδιέφερε νά ἀκούω τήν γνώμη του καί τήν συμβουλή του γιά τό τί πρέπει νά κάνω γιά νά ζῶ ὡς Χριστιανός καί Κληρικός, ὅπως θέλει ἡ Ἐκ-κλη-σία.

Γι’ αὐτό διερωτῶμαι γιά τό πῶς μερικοί μέ δυό-τρεῖς ἐπισκέψεις τους στόν ἅγιο Παΐσιο διδάχθηκαν ἀπό αὐτόν τόσες προφητεῖες καί ἄκουσαν τόσες ἀπόψεις γιά τήν Ἐκκλησία, τήν Ἐπιστήμη κλπ.;

5. Τά μέτρα τά ὁποῖα λαμβάνονται γιά τήν ἀντιμετώπιση τῆς πανδημίας εἶναι πρωτίστως θέμα ἰατρικό καί στήν συνέχεια πολιτικό. Οἱ Παγκόσμιοι Ὀργανισμοί λαμβάνουν τίς ἀποφάσεις τους καί οἱ κατά τόπους ὑγιεινομικές Ἐπιτροπές εἰσηγοῦνται τά δέοντα στήν Πολιτεία.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος γιά ἰατρικά θέματα πρέπει νά σέβεται τίς ἀποφάσεις τῶν εἰδικῶν καί νά θεολογῆ γιά θέματα τῆς ἁρμοδιότητός της. Ποτέ μέχρι τώρα δέν ἐρωτήθηκε ἡ Ἐκκλησία ἀπό τούς Χριστιανούς, οὔτε ἀπεφάσισε γιά τά ἐμβόλια πού παίρ-νουμε γιά διάφορες ἀσθένειες ἀπό τήν μικρή μας ἡλικία, οὔτε ἐπίσης καί γιά τά φάρμακα πού λαμβάνουμε σέ καθημερινή βάση.

Φυσικά, οἱ Ἐπιστήμονες Ἰατροί μποροῦν νά ἀσκοῦν κριτική μέ ἐπιστημονικά ἐπιχειρήματα γιά διάφορες τεχνικές καί αὐτό πρέπει νά γίνεται στά ἐπιστημονικά τους ὄργανα, μποροῦν νά βοηθοῦν στήν ἐπίλυση διαφόρων θεμάτων, νά ἐκφέρουν τίς ἐπι-στη-μονικές τους ἀπόψεις, ὥστε νά προχωρῆ ἡ ἰατρική ἐπιστήμη. Ἄλλωστε, ἡ ἰατρική ἐπιστήμη δέν εἶναι Θρη-σκεία μέ ἀλάθητα δόγματα, γι' αὐτό προχωρεῖ μέ πειράματα, ἀνα-θεωρεῖ τίς ἀπόψεις της, ἀποσύρει κατά καιρούς φάρμακα ὡς καρκινογόνα κλπ. Αὐτό, ὅμως, δέν σημαίνει ὅτι θά ἀρνῆται κανείς κάθε ἀνακάλυψη τῆς ἐπιστήμης γιά τό καλό τῶν ἀνθρώπων, ἀφοῦ προηγουμένως ὑπέστη τήν βάσανο τῆς ἔρευνας. Φυ-σικά καί ἡ ἐπι-στήμη ἔχει τά ὅριά της.

Παλαιότερα ὑπῆρχαν πολλοί κίνδυνοι στήν καθιέρωση τοῦ αὐτοκινή-του, τοῦ ἀεροπλάνου, τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας, τῶν σιδηροδρό-μων, τῶν διαφόρων μηχανῶν καί τελικά μέ τήν κριτική καί τήν προσπάθεια, ὅλα βελτιώθηκαν καί ὅλα τά χρησιμοποιοῦμε σήμερα.

Ἐμεῖς ὡς Κληρικοί καί Χριστιανοί εὐχαριστοῦμε καί εὐγνωμονοῦμε τούς ἐπιστήμονες πού ἔκαναν εὐκολότερο τόν τρόπο διαβιώσεώς μας καί αὔξησαν τό προσδόκιμο ὅριο ζωῆς, ὥστε νά βελτιωνόμαστε πνευματικά καθημερινά, νά βοηθοῦμε τούς ἄλλους, νά ἐξυπηρετοῦμε τούς ἀν-θρώπους καί νά προε-τοιμαζόμαστε γιά τήν ἐπάνοδό μας στήν οὐράνια Πατρίδα.

Δέν μπορῶ, ὅμως, νά καταλάβω τήν δαιμονοποίηση τῆς ἐπι--στήμης καί τῶν ἐπιτευγμάτων της ἀπό ἀνθρώπους πού τήν ἀγνοοῦν καί δέν ἀσχολοῦνται μέ τόν πραγματικό τους σκοπό, πού εἶναι ἡ κάθαρση, ὁ φωτισμός καί ἡ θέωση. Δέν μπορῶ ἀκόμη νά καταλάβω τόν δαιμονιώδη τρόπο ἀντιδράσεως μερικῶν Χρι-στια-νῶν, πού συνδέουν τά πάντα μέ τόν Ἀντίχριστο, ἐνῶ οἱ ἴδιοι κάνουν παράχρηση τοῦ διαδικτύου, πού κατά ἄλλους ἤ τούς ἰδίους θεω-ρεῖται ὡς ἡ συνισταμένη τῆς «νέας ἐποχῆς». Μέ προ-βλη-ματίζει ἔν-το-να τό πρόβλημα τοῦ «κολλήματος», τό νά κολλᾶ κανείς σέ διάφορες ἀπόψεις, πού στήν ψυχιατρική γλῶσσα λέ-γεται «ἔμμο-νες ἰδέες» ἤ «ἔμμονες πεποιθήσεις». Ἔτσι, δυστυχῶς, μαζί μέ τά κωλύματα τῶν Κληρικῶν, ἔχουμε καί τά «κολλήματα» τῶν Κληρι-κῶν, μοναχῶν καί Χριστιανῶν.

6. Τό βασικό ἔργο τῶν Κληρικῶν εἶναι ἡ ὁμολογία τῆς πίστεως καί ἡ ποιμαντική διακονία τῶν ἀνθρώπων καί ὑπάρχει σχέση μεταξύ τους, γιατί ἡ ὁμολογία τῆς πίστεως, ἡ θεολογία, εἶναι τό ἀληθινό κριτήριο τῆς ποιμαντικῆς. Ἔτσι, θεολογία χωρίς ποιμαντική εἶναι στοχασμός καί ποιμαντική χωρίς θεολογία εἶναι ἐκκοσμικευμένη διακονία.

Παρατηρῶ ὅτι συνεχῶς στήν ποιμαντική μας διακονία ὑφίσταται μιά

ἐκκοσμίκευση. Πολλοί Κληρικοί ἀσχολοῦνται μέ ἀλλότρια τῆς ἀποστολῆς τους ἔργα. Ὁ βασικός σκοπός τῆς ποιμαντικῆς διακονίας εἶναι νά ὁδηγήσουν τούς ἀνθρώπους στόν Χριστό, διά τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε νά ἐνεργοποιηθῆ ἡ νοερά ἐνέργεια τῆς ψυχῆς τους καί νά ἀναζωπυρωθῆ ἡ Χάρη τοῦ βαπτίσματος καί τοῦ χρίσματος πού ὑπάρχει στό βάθος τῆς καρδιᾶς τῶν Χριστιανῶν, ὅπως διδάσκει ὁ ἅγιος Διάδοχος ὁ Φωτικῆς.

Οἱ Ἀπόστολοι κήρυτταν «Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον.» (Α΄ Κορ. β΄, 2) καί ὁμιλοῦσαν γιά μετάνοια πού εἶναι προϋπόθεση μεθέξεως τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἔκαναν λόγο γιά τόν «ἔσω ἄνθρωπον» (Ρωμ. ζ΄ 22, Β΄ Κορ. δ΄16, Ἐφ. γ΄ 16). Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος γράφει: «ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος, ἀλλ᾽ ὁ κρυπτός τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πραέος καὶ ἡσυχίου πνεύματος, ὅ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελές» (Α΄ Πετρ. γ΄, 3-4).

Δυστυχῶς, πολλοί σημερινοί Κληρικοί ἀφήσαμε αὐτό τό ἔργο πού εἶναι «ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελές», αὐτόν «τόν κρυπτόν ἐν τῇ καρδίᾳ ἄνθρωπον» καί ἀσχολούμαστε μέ ὅλα τά ἄλλα ἔργα πού εἶναι ἐξωτερικά, λεπτομερειακά καί δέν ἀντέχουν στήν αἰωνιότητα.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, συγκρίνοντας τήν σωματική θεραπεία πού ἐξασκοῦν οἱ ἰατροί, μέ τήν ποιμαντική θεραπεία, γράφει ὅτι ἡ πρώτη (σωματική θεραπεία) ἀσχολεῖται μέ αὐτά πού φαίνονται στό σῶμα, ἐνῶ ἡ δεύτερη (πνευματική θεραπεία) ἀσχολεῖται μέ αὐτά πού εἶναι στό βάθος τῆς καρδιᾶς. Γράφει: «ἡμῖν δέ περί τόν κρυπτόν τῆς καρδίας ἄνθρωπον ἡ πᾶσα θεραπεία τε καί σπουδή, καί πρός τόν ἔνδοθεν ἡμῖν ἀντιπολεμοῦντα καί ἀντιπαλαίοντα ἡ μάχη, ὅς ἡμῖν αὐτοῖς ὅπλοις καθ’ ἡμῶν χρώμενος, τό δεινότατον, τῷ τῆς ἁμαρτίας θανάτῳ δίδωσιν».

Ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης στό προοίμιο τοῦ βιβλίου «Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν νηπτικῶν» ἀναφέρεται στό ποιό εἶναι τό ἔργο τῶν Κληρικῶν, ἀλλά καί τῶν Χριστιανῶν.

Στήν ἀρχή γράφει ὅτι ὁ Θεός «μέ τό βάπτισμα ἐγκατέσπειρε μέσα στίς καρδιές μας σάν θεϊκό σπόρο τήν τέλεια χάρη τοῦ Παναγίου Πνεύματός Του καί μᾶς ἔδωσε, κατά τό θεῖο εὐαγγελιστή, ἐξουσία, ὥστε καί τίς ζωοποιούς Του ἐντολές σύμφωνα μέ τίς ἀλλαγές τῆς πνευματικῆς μας ἡλικίας νά ἐφαρμόζομε καί μέ τήν ἐκτέλεσή τους νά διατηρήσομε ἄσβηστη μέσα μας τή χάρη» (Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν Νηπτικῶν, ἐκδ. Τό Περιβόλι τῆς Παναγίας, 1984, μετάφραση Ἀντ. Γ. Γαλίτης).

Στήν συνέχεια γράφει: «Ἀλοίμονο! Εἶναι χρήσιμο ἐδῶ νά στενάξομε πικρά, κατά τό

θεῖο Χρυσόστομο. Τόση χάρη ἀπολαύσαμε καί τόση εὐγένεια ἀξιωθήκαμε, ὥστε ἡ ψυχή μας καθαρμένη ἀπό τό Πνεῦμα κατά τό Βάπτισμα νά λάμπει περισσότερο ἀπό τόν Ἥλιο, κι ἀφοῦ οἱ ἀνόητοι δεχτήκαμε αὐτή τή θεϊκότατη λαμπρότητα, τόσο ἀπό τήν ἄγνοια καί, περισσότερο, σκοτισμένοι ἀπό τή ζάλη τῶν βιοτικῶν φροντίδων, παραχώσαμε σέ τέτοιο βαθμό τή χάρη κάτω ἀπό τά πάθη, ὥστε κινδυνεύει νά σβήσει τελείως μέσα μας τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ».

Γι' αὐτό μέ τήν ὅλη ἐκκλησιαστική ζωή «ὁ νοῦς καί ἡ καρδιά λίγο-λίγο καθαίρονται κι ἑνώνονται μεταξύ τους· κι ὅταν καθαρθοῦν κι ἑνωθοῦν τό ἕνα μέ τό ἄλλο, ἀπό τότε κατορθώνονται εὐκολότερα οἱ σωστικές ἐντολές, ἀπό τότε ξαναανατέλλουν στήν ψυχή οἱ καρποί τοῦ Πνεύματος καί ἐπιδαψιλεύεται στόν ἄνθρωπο ὅλο τό πλῆθος τῶν ἀγαθῶν. Καί γιά νά πῶ μέ συντομία, ἀπό ἐδῶ εἶναι δυνατό νά ἐπανέλθομε στήν τέλεια χάρη τοῦ Πνεύματος πού μᾶς δωρήθηκε ἀπό τήν ἀρχή κατά τό Βάπτισμα, καί πού ὑπάρχει βέβαια μέσα μας, ἀλλά τά πάθη τήν ἔχουν καταχώσει, ὅπως ἡ στάχτη τή σπίθα· θά ξαναλάμψει σκορπώντας τίς λάμψεις της ὥς πέρα, θά τήν θεαστοῦμε, θά φωτιστοῦμε στό νοῦ καί στή συνέχεια θά τελειοποιηθοῦμε καί θά θεωθοῦμε μέ κατάλληλο τρόπο».

Ἀναλύει δέ ἀκολούθως ὅτι αὐτό θά τό βρῆ ὁ ἄνθρωπος στά ἔργα τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας πού περιλαμβάνονται στό βιβλίο «Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν νηπτικῶν».

Δυστυχῶς, στίς ἡμέρες μας, ἀκόμη καί πνευματικοί πατέρες πού ἔχουν κάποια πνευματική ἐμπειρία, ἐξασκοῦν μιά ἐκκοσμικευμένη ποιμαντική, δηλαδή ἄφησαν αὐτό πού εἶναι «ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελές» καί ἀναφέρεται «στόν ἔσω ἐν τῇ καρδίᾳ ἄνθρωπον» καί ἀσχολοῦνται μέ ἀλλότρια ἔργα, πράγμα πού εἶναι μιά καταστροφική ἐκκλησιαστική πανδημία, ἀφοῦ ἀφήνουν νά ἐργάζεται μέσα στό βάθος τῆς καρδίας ἕνας θανατηφόρος ἰός μέ αἰώνιες συνέπειες.

*

Ζοῦμε σέ δύσκολη ἐποχή στήν ὁποία παρά τήν ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστήμης, πολλοί ἄνθρωποι διακατέχονται ἀπό νοοτροπία τῆς ἀστρο-μαν-τίας, ἀστρολογίας, παραψυχολογίας καί παραθεολογίας. Γι' αὐτό, ὅπως συνιστοῦσε ὁ Μέγας Ἀντώνιος, ὁ καθηγητής τῆς ἐρήμου, «εὐχῶν χρεία».

Πρέπει νά εὐχόμαστε νά ἔχουμε «γρήγορον νοῦν, σώφρονα λογισμόν, καρδίαν νήφουσαν», γιά νά μή πέσουμε σέ σχίσματα καί αἱρέσεις, πού συνιστοῦν τίς ποικιλόμορφες κοινωνικές καί ἐκκλησιαστικές πανδημίες. Χρειαζόμαστε νηφαλιότητα, διάκριση, ψυχική καί διανοητική ἰσορροπία, γιατί, κατά τόν ἀββά Ποιμένα «τά ὑπέρμετρα πάντα τῶν δαιμόνων εἰσίν».

Πρό παντός δέν πρέπει νά διασποῦμε τήν ἑνότητα μεταξύ τοῦ ἱεροῦ θεσμοῦ τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν χαρισμάτων, ἀλλά αὐτό εἶναι ἕνα θέμα μέ τό ὁποῖο θά ἀσχοληθῶ μέ προσεχές κείμενό μου, γιατί τό θεωρῶ ἄκρως σοβαρό καί ἐπίκαιρο.